

[Undervisningsministeren.]

fatte mig kort, fordi de tre Ordførere for Socialdemokratiet (Vilhelm Rasmussen), Venstre (Søren P. Larsen) og Det radikale Venstre (A. M. Hansen) har udtalt sig udførligt og meget klart, og jeg takker dem alle tre derfor.

Jeg kan fatte mig meget kort, for det er jo rigtigt, som det er blevet fremhævet — jeg tror særlig af det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen —, at man her er gaaet hensynsfuldt frem, saa hensynsfuldt, som det er muligt, naar der skal finde Nedlæggelse af et Privatseminarium Sted. Det er jo nemlig ikke Institutionen Th. Lang, der nedlægges, den bestaar med sine mange forskellige Skolearter. Det er kun en enkelt Gren deraf, og Institutionen faar Erstatning. Jeg er nærmest tilbøjelig til at tro, at Th. Langs Institution — jeg anerkender de smukke Ord, der fra forskellige Sider er udtalt derom, ikke mindst om den nuværende Forstanderinde, som jeg ved et Besøg ved et Jubilæum derovre lærte at sætte ganske overordentlig Pris paa som Pædagog og som Menneske — vil staa sig bedre i de kommende 5—10—15 Aar, hvis dette Lovforslag gaar igennem, end hvis det ikke gennemføres, for Privatseminariene faar meget vanskelige Tider; derom er der fra alle Sider Enighed, og i de sidste Dage har da ogsaa delegerede baade fra Privatseminariene og fra Danmarks Lærereforening været herinde hos os og i Udvalget for alle Partier og over for mig indtrængende henstillet, at vi gjorde denne Sag færdig og gjorde den færdig nu, og det var der Enighed om, at Privatseminariene faar vanskelige Tider. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Th. Langs Institution i Silkeborg vil klare sig bedre i det kommende Tiaar ved at faa et Forskoleseminarium med dobbelte Rækker, end det vilde ved at beholde den særlige Gren, som det egentlige Seminarium er. Alle de andre Skolegrene bevares jo uforandret, og den unge Frøken Lang, der nu er Lederen deroppe, vil faa fuld Lejlighed til at udfolde sine pædagogiske Evner ved denne Virksomhed, for ogsaa Forskolelærerindeseminariet, som Th. Langs Institution nu kan faa fordoblet, vil jo blive langt bedre stillet i Fremtiden, naar Vejle og Femmer forsvinder og Konkurrencen bliver saa meget mindre. Alle de tilbageværende Privatseminarier er dybt interesserede i, at dette Lovforslag gennemføres, i alt Fald dybt interesserede i Gennemførelsen af et Lovforslag i lignende Retning og med samme Formaal og lignende økonomisk Besparelse, dybt inter-

esserede deri, for derved bliver deres Stilling forbedret. Det er altsaa ingenlunde et Forslag, som er fjendtligt over for Privatseminariene. Det er tværtimod et Forslag, som vil hjælpe Privatseminariene i høj Grad til at klare den kommende vanskelige Tid.

Til det ærede Medlem Hr. Vesterager skal jeg endnu kun sige, at han har Uret, naar han taler om, at det, som nu foreligger, kom pludseligt. Han sagde, at vi havde endnu en af de hyggelige Stunder, hvor man pludselig stod over for et Resultat, som der ikke kunde røres ved. Det passer slet ikke. Sagen har foreligget baade for Rigsdagen og Udvalget i henved fire Maaneder. Der er holdt en Mængde Udvalgsmøder, jeg har været til adskillige Samraad med Udvalget, og den 24. Marts forelagde jeg et Forslag og begrundede det, altsaa for en Maaned siden, et Forslag, der i alt væsentligt var det samme som det, der nu foreligger. Der var ikke nævnt nogen Navne, det er rigtigt, fordi vi fra første Færd var blevet enige om, at det skulde vi saa vidt muligt undgaa at nævne i et officielt Dokument, før der var Sikkerhed for, at Sagen kunde gennemføres paa Rigsdagen. Det var af letforstaaelige Grunde, men ingen i Udvalget var i Tvivl om, hvad det var for et Privatseminarium, jeg sigtede til. Altsaa, Forslaget har foreligget i en Maaned, men det er gaaet ganske paa samme Maade som ved Skoletilsynslovsforslaget, at man fra en enkelt Side sad passiv og aabenbart ventede, at der ingenting kom ud af det hele, og saa behøvede man ikke at røre paa sig. Det er gaaet ganske nøjagtig paa samme Maade som i Fjor, og saa pludselig vaagner man og opdager, at nu er der ved at komme noget ud af det, og saa skælder man andre ud, fordi der er kommet noget ud af det. Man skulde gribe i sin egen Barm og bebrejde sig selv, at man ikke i rette Tid var med. (*Hans Thyge Jacobsen*: Man har ikke været indbudt). Til det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen skal jeg svare, at da jeg mødte i Udvalget den 24. Marts, altsaa for en Maaned siden, med mit Ændringsforslag til mit eget Forslag, indbød jeg meget indtrængende alle Grupper og Personer til nu at være positivt med og komme med deres Ønsker eventuelt med Ændringsforslag, men fra det Partis Side, som det ærede Medlem, der afbrød, tilhører, kom der intet. Derimod kom der fra Venstre. Ja, saa var Stillingen klar; da Venstres Forslag kom, viste der sig altsaa Mulighed for at samle et betydeligt Flertal, der gav Sandsynlighed for, at Sagen kunde gennemføres paa Rigsdagen. Saa gjorde